
H POJASNILA IN NAPOTKI V ZVEZI S KONVERZIJO IZ FORMATA USMARC V FORMAT COMARC

V bazi podatkov WorldCat je večina zapisov narejenih po pravilih AACR2 in v formatu USMARC, najdemo pa tudi zapise, narejene po drugih kataložnih pravilih. Zapisi so večinoma v angleščini, ni pa to nujno. Narejeni so v skladu z različno prakso različnih knjižnic. Zato se moramo pri prevzemanju zapisov zavedati, da se ti zapisi lahko razlikujejo od zapisov, ki bi jih sicer kreirali sami. Večina zapisov se prenese ustrezno in so potrebni le manjši popravki. Gotovo pa boste naleteli tudi na zapise, ki so narejeni drugače, kot je to praksa v Sloveniji.

S konverzijo smo skušali zapise čim bolj približati formatu COMARC, vendar pa popolna konverzija ni vedno možna.

Da bodo preneseni zapisi čim boljši, bodite pozorni na sledeče:

- V formatu USMARC se med posameznimi podatkovnimi elementi vnašajo tudi interpunkcije. Te so v formatu COMARC odveč, saj se na izpisih dodajo programske. Zato smo pri konverziji interpunkcije na koncu podpolj brisali, kjer je bilo to možno. Pri nekaterih zapisih se kljub temu zgodi, da po prenosu interpunkcija ostane in jo je treba brisati ročno.
- Zapisi v bazi podatkov WorldCat so večinoma v angleščini. Nekatere pogoste in ustaljene fraze se pri konverziji poslovenijo samodejno, npr. splošne oznake gradiva, okrajšavi *str.* in *ilustr.* v polju 215 in še nekaj drugih. Priporočamo, da druge podatke, navedene v jeziku katalogizacije, poslovenite sami.
- Ker so v formatu USMARC nekatera polja razdeljena na podpolja drugače kot ustrezna polja v formatu COMARC, točna konverzija ni vedno možna. Zato se lahko zgodi, da se v določenih podpoljih pojavi vsebina, ki v resnici sodi bodisi v več podpolj bodisi v drugo podpolje. Vsebinsko teh podpolj je treba razbiti oz. jo prenesti v pravo podpolje. Posebej pozorni bodite na polji 200 in 225. Primer: polje 200 je treba popraviti, če vsebuje vzporedni naslov ali če publikacija vsebuje več del, ki nimajo zbirnega naslova.
- Številka ISBN se v formatu USMARC vnaša brez vezajev. Ker struktura številke ni točno določena, vezajev ni mogoče dodati programske.

- Nabor znakov v bazi podatkov WorldCat vsebuje več znakov od nabora znakov COBISS. Vsi latinični znaki, ki jih v naboru znakov COBISS ni, se prenesejo v osnovno črko brez diakritičnega znamenja.
- V zapisih za publikacije, ki niso v latinici, je narejena transliteracija oz. transkripcija po pravilih iz tabel *ALA-LC Romanization Tables*. Pravila se razlikujejo od naših pravil. Za nas bodo najbolj relevantne razlike pri transliteraciji cirilice, še posebej v značnicah, ki jih je obvezno treba popraviti.
- V bazi podatkov WorldCat so tudi zapisi (predvsem starejši), ki niso narejeni po ISBD-ju. Priporočamo, da takih zapisov ne prenašate v bazo podatkov COBIB. Če boste konverzijo kljub temu izvedli, bo tak zapis imel v podpolju 001h kodo *n - zapis ni v ISBD obliki*. Če zapis popravite v skladu z opisom ISBD, je treba to kodo brisati.
- V bazi podatkov WorldCat so publikacije v več zvezkih obdelane na različne načine, pogosto je celo ena publikacija obdelana na več načinov. Za take publikacije je treba prevzeti tisti zapis, ki ustreza pravilom, veljavnim v sistemu COBISS.
- Nekatera polja se pri konverziji ne prenesejo iz zapisov v bazi podatkov WorldCat. Trenutno je konverzija narejena samo za polja, ki se najpogosteje pojavljajo v zapisih za knjige. Druga polja bomo dodali kasneje, in to glede na predloge katalogizatorjev. Nekaterih polj pa ni možno prenesti, ker v formatu COMARC njihov ustreznik ne obstaja.
- Pri uporabi iskalne predpone OC= moramo biti pozorni na različno vsebino v dveh različnih sistemih. V segmentu COBISS/Katalogizacija je namreč iskalna predpona OC= namenjena iskanju "drugih klasifikacij" v podpoljih a in 2 polj 686 (v formatu COMARC). V segmentu COBISS/OPAC pa je za iskanje po bazi podatkov WorldCat iskalna predpona OC= namenjena iskanju OCLC-jeve identifikacijske številke zapisa v polju 001 (v formatu USMARC).
- Enako je torej samo poimenovanje iskalne predpone, nikakor pa ne vsebina, ki jo v različnih bazah podatkov s to predpono iščemo. Zato prosimo, da ste pri uporabi te iskalne predpone še posebej pazljivi.
- Kombinacija tipk **Ctrl** **D** omogoča prenos iskalnega pojma, vpisanega za neko iskalno predpono, v ustrezno polje novega zapisa. Funkcija deluje samo, če v bazi podatkov COBIB iščemo v osnovnem načinu iskanja (gl. tudi str. 2.3-5, NEW/ISBN-2, NEW/ISSN-2).
- Primer: če v bazi podatkov COBIB iščemo BN=0-387-51471-6, se bo iskana številka v vneseni obliki, tj. 0-387-51471-6, vpisala v podpolje 010a, če bomo v tem podpolju med kreiranjem novega zapisa pritisnili tipki **Ctrl** **D**.
- V formatu USMARC se kreator zapisa vpisuje v polje 040, in to v podpolje a originalni kreator, v podpolje d pa tisti, ki je zapis ažuriral (040 - Cataloging source, a - Original cataloging agency, d - Modifying agency). Kode, ki se uporabljajo v teh podpoljih, so zbrane v:

- *USMARC Code List for Organizations*; seznam vzdržuje Library of Congress (ISBN 0-8444-0883-2 za izdajo iz 1996);
- *Symbols and Interlibrary Loan Policies in Canada*; seznam vzdržuje National Library of Canada (ISBN 0-660-17488-X za izdajo iz 1998) in velja za kanadske organizacije;
- *OCLC Participating Institutions List*; seznam vzdržuje OCLC, iskanje po njem pa je mogoče na naslovu <http://www.oclc.org/oclc/forms/pisearch.htm>.